

01,02-05-2

Број: 05-05-1-1365-2/13
Сарајево, 17. април 2013. године

BOSNA I HERCEGOVINA PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE SARAJEVO			
PRIMLJENO: 18.04.2013			
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	ИЗДАЈИ Имени	Број прилога
010205-2		308/13	

**ПАРЛАМЕНТАРНА СКУПШТИНА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

**- ПРЕДСТАВНИЧКИ ДОМ
- ДОМ НАРОДА**

Предмет. Сагласност за ратификацију споразума, тражи се

У складу са чланом 16. Закона о поступку закључивања и извршавања међународних уговора ("Сл. гласник БиХ", бр 29/00), достављамо вам ради давања сагласности за ратификацију:

Споразум о финансирању између Босне и Херцеговине и Европске комисије у вези са вишекорисничким програмом за ТЕМПУС 2012 у склопу Инструмента претприступне помоћи. Споразум је потписан у Бриселу, 24. јула 2012. године и у Сарајеву, 24. децембра 2012. године а потписала га је гђа. Невенка Савић, директорица Дирекције за европске интеграције БиХ.

Будући да је Министарство финансија и трезора БиХ надлежно за провођење поступка за закључивање овог споразума, молимо вас да на састанке ваших комисија, односно сједнице Дома, поред представника Предсједништва БиХ, као предлагача, позовете и представника Министарства који посланицима, односно делегатима може дати све потребне информације о споразуму.

С поштовањем,

ГЕНЕРАЛНИ СЕКРЕТАР

Ранко Нинковић

MFA-BA-MPP
Broj: 08/1-21-05-5-35758/12
Sarajevo, 09.04.2013. godine

ПРЕДСЈЕДНИШТВО
МИНИСТАРСТВА
ИНОСТРАНИХ ПОСЛОВА
САРАЈЕВО

A. Kumburic
me

16-04-2013			
05	05-1	1365	

PREDSJEDNIŠTVO BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

Predmet: Prijedlog Odluke o ratifikaciji Sporazuma o finansiranju između Bosne i Hercegovine i Evropske komisije u vezi sa višekorisničkim programom za TEMPUS 2012 u sklopu Instrumenta pretpristupne pomoći

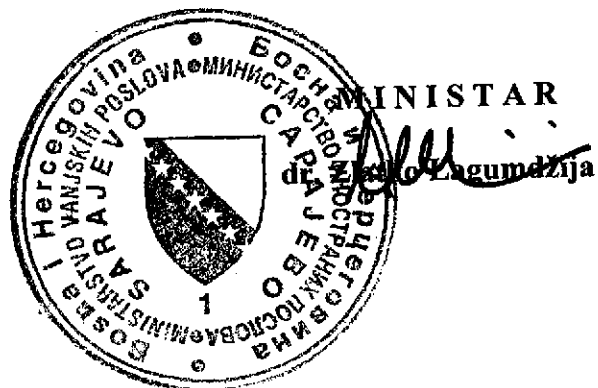
U prilogu dostavljamo prijedlog Odluke o ratifikaciji Sporazuma o finansiranju između Bosne i Hercegovine i Evropske komisije u vezi sa višekorisničkim programom za TEMPUS 2012 u sklopu Instrumenta pretpristupne pomoći, potpisanog u Briselu 24. jula 2012. godine i u Sarajevu 24. decembra 2012. godine, na engleskom jeziku.

Takođe dostavljamo vam zaključak kojim je Vijeće ministara Bosne i Hercegovine na svojoj 40. sjednici održanoj 28.02.2013. godine, utvrdilo prijedlog odluke o ratifikaciji predmetnog Sporazuma.

Podsjećamo da je Predsjedništvo Bosne i Hercegovine na 30. redovnoj sjednici, održanoj 12. decembra 2012. godine, donijelo odluku broj: 01-011-3096-36/12 o prihvatanju Sporazuma o finansiranju između Bosne i Hercegovine i Evropske komisije u vezi sa višekorisničkim programom za TEMPUS 2012 u sklopu Instrumenta pretpristupne pomoći i ovlastilo g-đu Nevenku Savić, direktoricu Direkcije za evropske integracije Bosne i Hercegovine, da u ime Bosne i Hercegovine potpiše ovaj Sporazum.

Molimo da Predsjedništvo Bosne i Hercegovine, u skladu sa odredbama člana 17. Zakona o postupku zaključivanja i izvršavanja međunarodnih ugovora („Službeni glasnik BiH“ broj 29/00), odluči o ratifikaciji predmetnog Sporazuma.

S poštovanjem,

Prilog: kao u tekstu

SPORAZUM O FINANCIRANJU

IZMEĐU

BOSNE I HERCEGOVINE

I

**EUROPSKE KOMISIJE U SVEZI S
VIŠEKORISNIČKIM PROGRAMOM
ZA TEMPUS 2012**

U SKLOPU INSTRUMENTA PRETPRISTUPNE POMOĆI

Od

(Centralizirano upravljanje)

SADRŽAJ

Preambula

1. Program
2. Provedba programa
3. Strukture i tijela s mjerodavnostima
4. Financiranje
5. Rok za ugovaranje
6. Rok za izvršenje ugovora
7. Rok isplate
8. Postupanje s primitcima
9. Prihvatljivost troškova
10. Čuvanje dokumenata
11. Tumačenje
12. Djelomična ništavost i nenamjerne praznine
13. Pregled i izmjene i dopune
14. Prestanak
15. Rješavanje razlika
16. Obavijesti
17. Broj originala
18. Dodatci
19. Stupanje na snagu

Dodatak A Višekorisnički program za Tempus u sklopu IPA komponente Pomoć u tranziciji i izgradnja institucija za 2012. godinu usvojen Odlukom Komisije C(2012)3495 od 30. svibnja 2012.

Dodatak B Okvirni sporazum između Komisije Europskih zajednica i Bosne i Hercegovine od 20. veljače 2008.

SPORAZUM O FINANCIRANJU

BOSNA I HERCEGOVINA

i

EUROPSKA KOMISIJA

dalje u tekstu zajednički kao "Strane", ili pojedinačno kao "država korisnica" u slučaju Bosne i Hercegovine, ili "Komisija", u slučaju Europske komisije.

Budući da:

- (a) Dana 1. kolovoza 2006., Vijeće Europske unije usvojilo je Uredbu (EZ) br. 1085/2006 kojom se uspostavlja instrument pretpristupne pomoći (dalje u tekstu: "Okvirna uredba o IPA"). Na snazi od 1. siječnja 2007., ovaj instrument predstavlja jedinstven pravni temelj za pružanje financijske pomoći državama kandidatima i državama potencijalnim kandidatima u njihovim nastojanjima da ojačaju političke, ekonomske i institucionalne reforme kako bi postale članice Europske unije.
- (b) Dana 12. lipnja 2007., Komisija je usvojila Uredbu (EZ) br. 718/2007 o provedbi Okvirne uredbе o IPA, kojom detaljno obrazlaže odredbe koje se primjenjuju u pogledu upravljanja i kontrole (dalje u tekstu: "Uredba o provedbi IPA").
- (c) Pomoć Europske unije u sklopu instrumenta pretpristupne pomoći treba i dalje podupirati države korisnice u njihovim naporima na jačanju demokratskih institucija i vladavine prava, reforme javne uprave, provedbe ekonomskih reformi, poštivanja ljudskih kao i manjinskih prava, promicanja jednakosti spolova, potpore razvitku civilnoga društva i promicanja regionalne suradnje kao i pomirenja i obnove, i doprinošenja održivom razvitku i smanjenju siromaštva.

Za potencijalne države kandidate, pomoć Europske unije može također uključiti određeno usklađivanje s *pravnom stečevinom EU (acquis)*, kao i potporu za investicijske projekte, usmjerenu naročito na izgradnju kapaciteta za upravljanje u područjima regionalnog razvitka, razvitka ljudskih resursa i ruralnoga razvitka.

- (d) Strane su 20. veljače 2008. zaključile Okvirni sporazum u kojem se utvrđuju opća pravila za suradnju i provedbu pomoći Europske unije u okviru Instrumenta pretpristupne pomoći.
- (e) Komisija je 30. svibnja 2012. usvojila Višekorisnički program za Tempus u sklopu IPA komponente Pomoć u tranziciji i izgradnja institucija za 2012. godinu (dalje u tekstu: "program"). Ovaj će program provoditi Komisija na indirektnoj centraliziranoj osnovi.
- (f) Za provedbu ovoga programa potrebno je da Strane zaključe Sporazum o financiranju kako bi se odredili uvjeti za provedbu pomoći Europske unije, pravila i procedure koje se tiču isplate vezane uz takvu pomoć i uvjeti prema kojima će se upravljati pomoći.

SPORAZUMJELE SU SE O SLJEDEĆEM:

1 PROGRAM

Komisija će dati doprinos, putem dodjele bespovratnih sredstava, financiranju sljedećeg programa, koji je izložen u Dodatku A ovoga Sporazuma:

Broj programa: *ABAC N° 2012/SI2615827*

Naziv: *Višekorisnički program za Tempus u sklopu IPA komponente Pomoć u tranziciji i izgradnja institucija za 2012. godinu - C(2012)3495 od 30. svibnja 2012.*

2 PROVEDBA PROGRAMA

- (1) Program će na indirektnoj centraliziranoj osnovi provoditi Europska komisija prema članku 53.a Uredbe o financiranju i odgovarajućim odredbama Pravila o provedbi.

Zadaci provedbe delegiraju se prema članku 54(2)(a) Uredbe o financiranju Izvršnoj agenciji za obrazovanje, audio-vizualnu politiku i kulturu, koja je osnovana Odlukom Komisije 2005/56/EC od 14. siječnja 2005. Svojom odlukom C(2008)5582 usvojenom 9. listopada 2008., Komisija je povjerila Izvršnoj agenciji upravljanje programima Tempus III. i Tempus IV. Sukladno članku 12 (3) Uredbe Vijeća br. (EZ) 58/2003 od 19. prosinca 2002. koji propisuje statut za izvršne agencije kojima će se povjeriti određeni zadaci u upravljanju programima Zajednice¹, svaki program delegiran izvršnoj agenciji mora doprinijeti financiranju administrativnog proračuna agencije.

- (2) Program će se provoditi sukladno odredbama Okvirnog sporazuma o pravilima za suradnju u svezi s financijskom pomoći EU-a Bosni i Hercegovini i provedbu pomoći u sklopu Instrumenta pretpristupne pomoći (IPA) zaključenog između Strana 20. veljače 2008. (dalje u tekstu: "Okvirni sporazum"), koji je izložen u Dodatku B ovoga Sporazuma.

3 STRUKTURE I TIJELA S MJERODAVNOSTIMA

Država će korisnica odrediti nacionalnog IPA koordinatora, sukladno Okvirnom sporazumu, koji će djelovati kao predstavnik države korisnice vis-à-vis Komisije. On/a će osigurati da se održava tijesna veza između Komisije i države korisnice s obzirom na opći proces pristupanja kao i na pretpristupnu pomoć EU-a u sklopu IPA.

¹ SL L11, 16.1.2003, str. 1.

4 FINANCIRANJE

Financiranje provedbe ovoga Sporazuma bit će kao u nastavku:

- (a) Doprinos Europske unije za 2012. godinu utvrđen je na najviše 2.400.000 EUR za dio programa koji se odnosi na Bosnu i Hercegovinu, kako je opisano u programu. Međutim, Komisija će izvršiti plaćanje doprinosa Europske unije unutar granica raspoloživih sredstava.
- (b) Troškove struktura i tijela koje uspostavi država korisnica za provedbu ovoga programa snosit će država korisnica.

5 ROK ZA UGOVARANJE

- (1) Pojedinačni ugovori i sporazumi kojima se provodi ovaj Sporazum bit će zaključeni najkasnije tri godine od datuma zaključivanja ovoga Sporazuma.
- (2) Sva sredstva za koja nikakav ugovor nije zaključen prije isteka roka za ugovaranje bit će otkazana.

6 ROK ZA IZVRŠENJE UGOVORA

- (1) Ugovori moraju biti izvršeni u roku najviše četiri godine od završnog datuma za ugovaranje.
- (2) Rok za izvršenje ugovora može biti produljen prije njegovog završnog datuma u opravdanim slučajevima.

7 ROK ISPLATE

- (1) Isplata sredstava mora se izvršiti najkasnije jednu godinu nakon konačnog datuma za izvršenje ugovora.
- (2) Rok za isplatu sredstava može biti produljen prije završnog datuma u opravdanim slučajevima.

8 POSTUPANJE S PRIMITCIMA

- (1) Primitci za potrebe IPA uključuju prihod stečen aktivnošću, tijekom razdoblja njezinog sufinanciranja, od prodaje, iznajmljivanja, naknada za usluge/upisnina ili druge ekvivalentne primitke izuzev:
 - (a) primitaka nastalih kroz ekonomski životni vijek sufinanciranih investicija u slučaju investicija u tvrtke;
 - (b) primitaka nastalih unutar okvira mjere financijskog inženjeringa, uključujući kapital poduzeća i sredstva zajma, jamstva, leasing;

- (c) gdje je primjenjivo, doprinosi iz privatnog sektora sufinanciranju poslovanja, koji će biti prikazani uz javni doprinos u tabelama financiranja programa.
- (2) Primitci definirani u stavku 1. iznad predstavljaju prihod koji će se odbiti od iznosa prihvatljivih troškova za odnosnu aktivnost. Najkasnije do zatvaranja programa, takvi će primitci biti odbijeni od relevantnih prihvatljivih troškova aktivnosti u cjelini ili srazmjerno, ovisno o tome jesu li načinjeni u cijelosti ili samo dijelom sufinanciranom aktivnošću.

9 PRIHVATLJIVOST TROŠKOVA

- (1) Troškovi u sklopu programa u Dodatku A bit će prihvatljivi za doprinos Europske unije ako su načinjeni nakon potpisivanja ugovora i dodjele bespovratnih sredstava kojima se provodi takav program, izuzev u slučajevima izričito predviđenim u Uredbi o financiranju.
- (2) Sljedeći troškovi neće biti prihvatljivi za doprinos Europske unije u sklopu programa u Dodatku A:
- (a) porezi, uključujući poreze na dodatnu vrijednost;
 - (b) carinske i uvozne pristojbe, ili neke druge pristojbe;
 - (c) kupovina, najam ili izdavanje zemljišta i postojećih zgrada;
 - (d) novčane globe, financijske kazne i troškovi parnica;
 - (e) troškovi poslovanja;
 - (f) rabljena oprema;
 - (g) bankovne naknade, troškovi jamstava i slične pristojbe;
 - (h) troškovi razmjene valuta, takse i gubitci na tečaju povezani s bilo kojim od euro računa specifičnih za komponentu, kao i drugi čisto financijski izdatci;
 - (i) doprinosi u naturi;
 - (j) bilo koji troškovi leasinga;
 - (k) troškovi amortizacije.
- (3) Putem ograničenja iz stavka 2. iznad, Komisija će odlučivati za svaki slučaj posebice jesu li sljedeći troškovi prihvatljivi:

- (a) troškovi poslovanja, uključujući troškove najma, isključivo vezani uz razdoblje sufinanciranja aktivnosti;
 - (b) porezi na dodatnu vrijednost, ako su sljedeći uvjeti ispunjeni:
 - (i) porezi na dodatnu vrijednost ne mogu biti vraćeni bilo kojim putem;
 - (ii) utvrđeno je da ih snosi krajnji korisnik, i
 - (iii) jasno su određeni u prijedlogu projekta.
 - (c) troškovi vezani uz bankovno ili slično jamstvo koje snosi krajnji korisnik bespovratnih sredstava.
- (4) Troškovi koji se financiraju u sklopu IPA neće biti predmet bilo kojeg drugog financiranja u sklopu proračuna Europske unije.

10 ČUVANJE DOKUMENATA

- (1) Svi dokumenti vezani uz program u Dodatku A čuvat će se najmanje pet godina od datuma na koji Europski parlament odobri isplatu za proračunsku godinu na koju se dokument odnosi.
- (2) U slučaju da program u Dodatku A nije konačno zatvoren u roku utvrđenom u stavku 1. iznad, dokumenti koji se na njega odnose čuvat će se do kraja godine nakon one u kojoj je program u Dodatku A zatvoren.

11 TUMAČENJE

- (1) Ako nema izričite suprotne odredbe u ovome Sporazumu, pojmovi koji se koriste u ovome Sporazumu imat će isto značenje koje im je dodijeljeno u Okvirnoj uredbi o IPA i Uredbi o provedbi IPA.
- (2) Ako nema izričite suprotne odredbe u ovome Sporazumu, pozivanja na ovaj Sporazum su pozivanja na takav Sporazum kako je povremeno izmijenjen, dopunjen ili zamijenjen.
- (3) Svako pozivanje na uredbe Vijeća ili Komisije odnosi se na onu verziju tih uredbi koja je naznačena. Po potrebi, izmjene će ovih uredbi biti prenesene u ovaj Sporazum putem izmjena i dopuna.
- (4) Naslovi u ovome Sporazumu nemaju pravnog značenja i ne utječu na njegovo tumačenje.

12 DJELOMIČNA NIŠTAVOST I NENAMJERNE PRAZNINE

- (1) Ako neka odredba ovoga Sporazuma jest ili postane ništava ili ako ovaj Sporazum sadrži nenamjerne praznine, to neće utjecati na valjanost ostalih odredbi ovoga Sporazuma. Strane će zamijeniti bilo koju ništavu odredbu valjanom odredbom koja će biti što je moguće bliža svrsi i namjeri ništavne odredbe.
- (2) Strane će popuniti sve nenamjerne praznine odredbom koja najbolje odgovara svrsi i namjeri ovoga Sporazuma, sukladno Okvirnoj uredbi o IPA i Uredbi o provedbi IPA.

13 PREGLED I IZMJENE I DOPUNE

- (1) Provedba ovoga Sporazuma bit će predmet povremenih pregleda u vrijeme o kojem se Strane dogovore.
- (2) Sve izmjene i dopune o kojima se Strane dogovore bit će u pismenoj formi i činit će dio ovoga Sporazuma. Takve će izmjene i dopune stupiti na snagu na datum koji Strane odrede.

14 PRESTANAK

- (1) Ne dovodeći u pitanje stavak 2., ovaj će Sporazum prestati osam godina nakon potpisivanja. Ovaj prestanak neće isključivati mogućnost da Komisija načini financijske ispravke sukladno članku 56. Uredbe o provedbi IPA.
- (2) Ovaj Sporazum može okončati bilo koja Strana davanjem pismene obavijesti drugoj Strani. Takav prestanak stupa na snagu šest kalendarskih mjeseci od datuma pismene obavijesti.

15 RJEŠAVANJE RAZLIKA

- (1) Razlike nastale uslijed tumačenja, upravljanja i provedbe ovoga Sporazuma, na bilo kojim i svim razinama sudjelovanja, rješavat će se mirnim putem kroz konzultacije između Strana.
- (2) U slučaju da se ne uspije riješiti mirnim putem, svaka Strana može podnijeti pitanje na arbitražu sukladno Izbornim pravilima Stalnog arbitražnog suda o arbitraži između međunarodnih organizacija i država na snazi na datum potpisivanja ovoga Sporazuma.
- (3) Jezik koji će se koristiti u arbitražnim postupcima bit će engleski. Tijelo za imenovanje bit će Generalni tajnik Stalnog arbitražnog suda na pismeni zahtjev koji podnese bilo koja Strana. Odluka će Arbitra biti obvezujuća za sve Strane i na nju nema žalbe.

16 OBAVIJESTI

- (1) Sve obavijesti u svezi s ovim Sporazumom bit će načinjene u pismenoj formi i na engleskom jeziku. Svaka obavijest mora biti potpisana i dostavljena kao originalni dokument ili putem telefaksa.

(2) Sve obavijesti u svezi s ovim Sporazumom moraju se slati na sljedeće adrese:

Za Komisiju:

Gosp. Gerhard Schumann-Hitzler
Direktor
Generalna direkcija za proširenje
IPA Strategija
CHAR 04/99
B-1049 Brisel

Za državu korisnicu:

Gđa Nevenka Savić
Nacionalni IPA koordinator
Direktor
Direkcija za europske integracije
Trg Bosne i Hercegovine 1
71000 Sarajevo
Bosna i Hercegovina

17 BROJ ORIGINALA

Ovaj Sporazum sačinjen je u dva primjerka na engleskom jeziku.

18 DODATCI

Dodatci A i B čine sastavni dio ovoga Sporazuma.

19 STUPANJE NA SNAGU

Ovaj će Sporazum stupiti na snagu na datum potpisivanja. Ukoliko ga Strane potpišu na različite datume, ovaj će Sporazum stupiti na snagu na datum kad ga potpiše druga od dviju Strana.

Potpisala, za i u ime Bosne i Hercegovine, u Sarajevu, 24. prosinca 2012. godine

gđa Nevenka Savić, v.r.
Nacionalni IPA koordinator

Potpisao, za i u ime Komisije, u Briselu, 24. srpnja 2012. godine

Gosp. Gerhard Schumann-Hitzler, v.r.
Direktor

**DODATAK A VIŠEKORISNIČKI PROGRAM ZA TEMPUS U SKLOPU IPA
KOMPONENTE POMOĆ U TRANZICIJI I IZGRADNJA
INSTITUCIJA ZA 2012. GODINU USVOJEN ODLUKOM
KOMISIJE C(2012)3495 OD 30. SVIBNJA 2012.**

**DODATAK B OKVIRNI SPORAZUM IZMEĐU KOMISIJE EUROPSKIH
ZAJEDNICA I BOSNE I HERCEGOVINE, OD 20. VELJAČE
2008.**

DODATAK A: Višekorisnički program za Tempus u sklopu IPA komponente Pomoć u tranziciji i izgradnja institucija za 2012. godinu

1. IDENTIFIKACIJA

Korisnici	Albanija, Bosna i Hercegovina, Crna Gora i Srbija kao i Kosovo*
CRIS broj	SI2.615827
Godina	2012.
Doprinos EU	14.900.000 EUR
Tijelo provedbe	Program će provoditi Izvršna agencija za obrazovanje, audio-vizualnu politiku i kulturu (EACEA).
Konačni datum za zaključivanje sporazuma o financiranju	Najkasnije do 31. prosinca 2013.
Konačni datumi za ugovaranje	3 godine nakon datuma zaključenja sporazuma o financiranju. Ovi se datumi odnose i na nacionalno sufinanciranje.
Konačni datumi za izvršenje	4 godine nakon konačnog datuma za ugovaranje. Ovi se datumi odnose i na nacionalno sufinanciranje.
Proračunska linija(e)	22.02.07.01: Regionalni i horizontalni programi
Jedinica za programiranje	Jedinica D3, Regionalni programi, GD za proširenje
Jedinica za provedbu / Izaslanstvo EU	Izvršna agencija za obrazovanje, audio-vizualnu politiku i kulturu (EACEA)

2. PROGRAM

2.1 PRIORITETI ODABRANI U OKVIRU OVOGA PROGRAMA

Namjena ovoga Višekorisničkog (MB) programa IPA je da odgovori na prioritetne potrebe kako je naznačeno u IPA Višekorisničkom višegodišnjem indikativnom planskom dokumentu (MIPD) 2011-2013., kao i nacionalnim MIPD-ima, uzevši u obzir naputak dat u strateškim dokumentima EU, lekcije naučene iz programiranja i provedbe ranije pomoći EU i nalaze iz konzultacija s, između ostalih, državama korisnicama, međunarodnim financijskim institucijama (IFI), Regionalnim vijećem za suradnju (RCC), državama članicama EU, organizacijama civilnoga društva i službama Europske komisije.

¹ Ovo određivanje ne dovodi u pitanje pozicije o statusu, i sukladno je RVSUN 1244/99 i Mišljenju MSP-a o kosovskoj deklaraciji o neovisnosti.

Europsko partnerstvo za sve države kandidatkinje i potencijalne države kandidatkinje ističe kao kratkoročni prioritet važnost razvitka akcijskih planova za provedbu strategija obrazovanja s povećanjem dijaloga i koordinacije na svim razinama i sa svim zainteresiranim stranama. Nadalje, potrebno je izdvojiti dostatna sredstva, te osigurati bolju uključenost u programe EU za visoko obrazovanje, između ostaloga i Tempus.

Europska komisija smatra visoko obrazovanje važnim prioritetom za svoje aktivnosti suradnje s državama korisnicama. Program Tempus, koji je najdugotrajniji instrument EU u ovome sektoru i koji ima jak fokus na institucionalnu suradnju, u svojoj je četvrtoj fazi koja obuhvata razdoblje 2007-2013. Od svoga začetka 1990. godine, sveučilišna suradnja u okviru programa Tempus uspješno je doprinijela izgradnji institucija vezanih uz visoko obrazovanje u zemljama zapadnog Balkana i održivim sveučilišnim partnerstvima, kao i jačanju međusobnog razumijevanja između Europske unije i zemalja zapadnog Balkana.

Doprinos za sudjelovanje u Tempus programu predviđen je u okviru nacionalne IPA alokacije u svakoj državi korisnici. Višekorisnička pomoć pokriva regionalne projekte koji su namijenjeni unapređenju suradnje između država korisnica programa IPA, kao i horizontalne projekte koji tematiziraju zajedničke potrebe država korisnica programa IPA i imaju za cilj postizanje učinkovitosti i ekonomija skale.

Radi lakšeg programiranja, Višekorisnički IPA 2012 projekti kojima upravlja GD za proširenje, Jedinica za regionalne programe, konsolidirani su u zasebne programe:

- Višekorisnički program 2012.;
- Tempus program 2012. (ovaj program);

Pored toga, Europska komisija usvojila je Program potpore za razvitak civilnoga društva za 2011-2012. za koji će Višekorisnička pomoć dopuniti sredstva iz državnih IPA programa u Sredstvima za civilno društvo.

2.2 SEKTORI ODABRANI U OKVIRU OVOGA PROGRAMA I KOORDINACIJA DONATORA

Kako bi se postigli prioriteti odabrani za potporu u programskom razdoblju 2011-2013., MB MIPD sadržava sedam (7) sektora na koje će se pomoć IPA fokusirati:

- Pravosuđe i unutarnji poslovi, uključujući temeljna prava i ranjive skupine
- Reforma javne uprave
- Potpora civilnom društvu
- Razvitak privatnog sektora
- Transport i energetska infrastruktura, uključujući nuklearnu sigurnost
- Zaštita životne sredine i klimatske promjene
- Društveni razvitak.

Isto tako, u svim nacionalnim MIPD-ima svake države korisnice obrazovanje je prioritet u okviru Sektora društvenog razvitka s ciljem jačanja reformi i regionalne suradnje.

2.3 OPIS

Tempus je program Europske unije koji podupire modernizaciju visokog obrazovanja u partnerskim zemljama istočne Europe, centralne Azije, zapadnog Balkana i regije Sredozemlja, uglavnom kroz projekte svučilišne suradnje. Višekorisnički program za Tempus olakšava reformu visokoškolskih ustanova unapređivanjem kvalitete i upravljanja sveučilišta, sukladno mijenjanju političkih, socijalnih i ekonomskih potreba i kroz usporednu analizu s državama članicama EU.

Naročito, Tempus program pomaže unapređenje dragovoljne konvergencije s dešavanjima u EU u polju visokoškolskog obrazovanja proisteklim iz Lisabonske agende i Bolonjskog procesa, stvaranje mostova između visokoškolskog obrazovanja i tržišta rada i jačanje ljudskog kapitala.

Tempus program ima niz globalnih ciljeva koji su zajednički za sve države korisnice. Ovi zajednički ciljevi mogu biti upotpunjeni regionalnim ili za korisnike specifičnim ciljevima, kako je prikladno. Četvrta faza Tempus programa koja je pokrenuta 2007. godine doprinosi pripremanju država kandidatkinja i potencijalnih kandidatkinja za pristupanje, a naročito za sudjelovanje u Integriranom programu cjeloživotnog učenja (2007-2013).

Na temelju iskustva stečenog tijekom prethodne faze, Tempus program (2007-2013) predviđa sljedeće tri komponente koje su dovoljno fleksibilne da se mogu prilagoditi potrebama i prioritetima pojedinačnih korisnika:

Komponenta I: Zajednički projekti

Zajednički projekti utemeljeni su na multilateralnim partnerstvima između visokoškolskih institucija u EU i u državama korisnicama. Zajednički projekti imaju za cilj prenošenje znanja sa sveučilišta EU na institucije država korisnica i između partnerskih institucija.

Komponenta II: Strukturni projekti

Strukturni projekti namijenjeni su da podupru strukturalnu reformu sustava visokoškolskog obrazovanja i strateški okvirni razvitak na nacionalnoj razini na temelju prioriteta koje su odredila mjerodavna tijela partnerskih zemalja.

Strukturni projekti mogu jednako ciljati na jednu ili više država korisnica. Oni uključuju visokoškolske institucije i druge neakademske članove, kako je prikladno. Ministarstva obrazovanja moraju biti uključena.

Komponenta III: Prateće mjere

Prateće mjere obuhvataju sastanke koordinatora projekta i drugih zainteresiranih strana, aktivnosti diseminacije, kao i potporu nacionalnim uredima za Tempus u državama korisnicama. Dodatno, mogu se provoditi druge relevantne aktivnosti kao što su tematske konferencije, studije o specifičnim pitanjima i aktivnosti usmjerene na identifikaciju i diseminaciju dobre prakse.

Program Tempus ima za cilj postizanje sljedećih rezultata:

- Institucije visokog obrazovanja pripremljene za uspješno sudjelovanje u Programu cjeloživotnog učenja, uključujući provedbu Bolonjskog procesa;
- Povećana sinergija između zakonodavstva i politike visokog obrazovanja i institucionalna reforma;

- Poboljšana kapacitet sveučilišnog upravljanja; poboljšana transparentnost i učinkovitost u procesima donošenja odluka;
- Revidirani nastavni programi i kursevi sukladno promijenjenim društvenim i ekonomskim potrebama;
- Poboljšane vještine neakadenskog osoblja relevantne za reformu javne uprave i razvitak civilnoga društva;
- Nastavnici obučeni o modernim praksama i metodologiji obrazovanja;
- Poboljšana metodologija i materijali moderne nastave i učenja, s posebnim naglaskom na modernizaciju udžbenika;
- Čvršća suradnja i dijeljenje resursa i iskustava između institucija visokog obrazovanja na regionalnoj i na razini EU.

Napredak u postizanju rezultata procijenit će se uzimajući u obzir sljedeće mjerljive pokazatelje:

- 80% novih i izmijenjenih (usklađenih sa sustavom tri ciklusa) sveučilišnih nastavnih programa uspješno provedeni do 2016.;
- 75% Tempus projekata sukladno je standardima tehničke i akademske procjene;
- 75% studijskih programa studentima izdaje dodatak diplomi automatski i bez naknade;
- Više od 75% uključenih ustanova i programa koristi ECTS do 2016.;
- Učestalost javnih rasprava koje uključuju institucije visokog obrazovanja i tijela državne uprave;
- Učestalost sastanaka između visokoškolskih institucija i dužnosnika zaduženih za reformu tržišta rada;
- 50% uključenih ustanova razvilo je interne postupke osiguranja kvalitete do 2016.;
- 50% uključenih ustanova razmjenjuje najbolje prakse upravljanja s drugim visokoškolskim ustanovama (HEI) i s drugim sektorima do 2016.;
- Broj mjera za učinkovitost internih administrativnih procedura;
- Broj mjera za korištenje kupljene opreme;
- Najmanje 10 novih nastavnih planova i programa razvijeno i najmanje 200 studenata pratilo je nove izrađene ili revidirane nastavne planove i programe do 2016.;
- Najmanje 50 novih kurseva obuke provedeno je do 2016.;
- Najmanje 400 polaznika iz različitih područja (akademsko, uprava, civilno društvo) obučeno je do 2016.;

- Mehanizmi mentorstva i nadzora uspostavljeni su za sve nove izrađene programe;
- Najmanje 5% povećanje broja moderniziranih udžbenika objavljenih do 2016.;
- 100% projekata poštuje prioriteta područja navedena u Pozivu za dostavljanje prijedloga za Zajedničke projekte:
- 65% regionalnih projekata u odnosu na ukupan broj.

Prijedlozi projekta za *programsku komponentu I. „Zajednički projekti“ i komponentu II. „Strukturni projekti“* podnijet će se u odgovoru na godišnje pozive za dostavljanje prijedloga projekata objavljene u „Službenom listu“ i na web stranici programa u četvrtom tromjesečju (Q4) 2012. Radi fokusiranja programskih intervencija i maksimiziranja njihovog utjecaja, regionalni i nacionalni prioriteti bit će određeni. Projekte u sklopu obje komponente mogu predložiti visokoškolske institucije (HEI) iz EU ili iz partnerskih zemalja. Javne uprave (ministarstva, druge državne, regionalne i lokalne uprave) ili vladine organizacije također mogu sudjelovati u Tempus programu kao partneri, ali ne mogu dobiti sredstva iz bespovratnih sredstava osim troškova dnevnica i putnih troškova.

Indikativna raspodjela proračuna za komponente I. i II. treba predstavljati indikativno 90% ukupnog proračuna (tj. 13.410.000 EUR), dok je ostatak namijenjen za Prateće mjere. Financijski doprinos od strane Komisije ne može biti veći od 90% ukupnih prihvatljivih troškova. Financirani konzorcij mora načiniti doprinos od najmanje 10% prihvatljivih troškova projekta.

Osnovni kriteriji odabira su: operativna sposobnost i financijska sposobnost podnositelja zahtjeva. Kriteriji za dodjelu su:

- jasnoća, koherentnost i relevantnost projektnih ciljeva;
- kvaliteta partnerstva;
- kvaliteta sadržaja projekta i primijenjena metodologija;
- održivost;
- proračun i ekonomičnost.

Programska komponenta III., „Prateće mjere“, provodit će se kroz pozive za tender (sukladno postupcima nabave navedenim u Prvom dijelu, Glava V. „Nabava“ Uredbe o financiranju dopunjene Drugim dijelom, Glava III., Poglavlje 3 iste Uredbe o financiranju); specifični zadaci u sklopu postojećih okvirnih ugovora (korištenjem okvirnog ugovora EAC/10/2009/01 s pružateljem usluga Teamwork. U ovome ugovoru, EACEA je jedno od ugovornih tijela zajedno s DC EAC i Europskim institutom za inovacije i tehnologiju (EIT), a ugovori s ekspertima izvedeni iz poziva za izražavanje interesa (korištenjem popisa prihvatljivih eksperata koji je uspostavljen nakon poziva Agencije za izražavanje interesa EACEA/2007 sukladno Glavi VII. Eksperti Drugog dijela Uredbe o financiranju). Naročito, sastanci koordinatora projekta i drugih zainteresiranih strana organizirat će se kroz odgovarajući okvirni ugovor. Diseminacija informacija može se organizirati kroz razne aktivnosti kao što su tematski seminari (provode se kroz okvirni ugovor) ili studije (provode se kroz pozive za tender ili pozive za izražavanje interesa).

2.4 MULTIDISCIPLINARNA PITANJA

Jednaka mogućnost:

Tijekom proteklih nekoliko desetljeća sve se veća pozornost posvećuje rodnoj dimenziji siromaštva i razvitku u tranzicijskim ekonomijama, naročito u svezi s ulogom žena u obrazovnim procesima i utjecajem visokog obrazovanja na politike jednakih mogućnosti.

Projekti trebaju integrirati politike jednakosti spolova u svojim ciljevima i aktivnostima, posebice u predmetima i područjima studiranja gdje je prisutnost žena u ekonomiji tradicionalno veoma niska (znanost i tehnologija). Projekti trebaju promovirati spolni balans i odrediti čimbenike koji utječu na rodnu diskriminaciju. Oni trebaju pratiti i procijeniti tranziciju s obrazovanja i obuke na radni život, zapošljavanje i razvitak karijere potencijalnih ženskih vrhunskih menadžera.

Projekti u sferi obrazovanja i znanosti trebaju promovirati promjenu spolnih uloga i socijalnih stereotipa, izbjegavajući bilo koju vrstu kulturalne predrasude u obrazovnim materijalima.

Načelo jednakih mogućnosti treba se uzeti u obzir kod procjenjivanja kvalitete svih projekata predloženih u sklopu triju komponenti. Specifična pozornost bit će posvećena ovoj dimenziji kod određivanja koristi od aktivnosti mobilnosti.

Kod provedbe projektnih aktivnosti i u primjenjivoj mjeri, podaci analizirani po spolu trebaju se učiniti dostupnim radi provođenja analize socijalnog i ekonomskog utjecaja poduzetih akcija.

Zaštita okoline:

Dužnu pozornost treba posvetiti Vladinoj razvojnoj politici u svezi s upravljanjem okolinom i da se takva politika ugradi unutar svih strateških političkih dokumenata koje mogu izraditi, svih aktivnosti obuke koje mogu provoditi i novih studijskih i nastavnih planova i programa koje mogu izraditi.

Manjine:

Prava manjina treba uzeti u obzir kod procjenjivanja kvalitete svih projekata predloženih u sklopu triju komponenti.

2.5 PRETPOSTAVKE I PREDUVJETI

Ovaj će se Program provoditi pod pretpostavkom da će akademske institucije iz država korisnica i iz država članica EU biti zainteresirane za sudjelovanje u predloženim aktivnostima. Posvećenost država korisnica da stave na raspolaganje sve potrebne resurse, tijesno surađuju i dijele znanja i iskustva, najvažnija je za uspjeh programa.

3 PRORAČUN

3.1 INDIKATIVNA TABELA PRORAČUNA (CENTRALIZIRANO UPRAVLJANJE)

	Izgradnja institucija (II)				Investicije (INV)				Ukupno (II + INV)	Ukupni doprinos IPA EU		
	Ukupni troškovi		IPA EU doprinos		Ukupni troškovi		IPA EU doprinos			EUR (g)=(a)+(d)	EUR (h)=(b)+(e)	% (2)
	EUR (a)=(b)+(c)	% (1)	EUR (b)	% (1)	EUR (d)=(e)+(f)	% (1)	EUR (e)	% (1)				
Tempus država korisnica												
Albanija	2 222 222	90	2 000 000	10	222 222	10			2 222 222	2 000 000	13,4	
Bosna i Hercegovina	2 666 666	90	2 400 000	10	266 666	10			2 666 666	2 400 000	16,1	
Kosovo	3 000 000	90	2 700 000	10	300 000	10			3 000 000	2 700 000	18,1	
Crna Gora	888 888	90	800 000	10	88 888	10			888 888	800 000	5,4	
Srbija	7 777 777	90	7 000 000	10	777 777	10			7 777 777	7 000 000	47	
UKUPNO	16 555 553	90	14 900 000	10	1 655 553	10			16 555 553	14 900 000	100	

Iznosi bez PDV-a

* Doprinos (javni i privatni nacionalni i/ili međunarodni doprinos) koji osiguravaju nacionalni partneri

(1) Izraženo u % Ukupnih troškova II ili INV (kolona (a) ili (d)).

(2) Samo linije Sektor ili Projekt. Izraženo u % sveukupno kolone (h). Ukazuje na relativnu težinu prioriteta s obzirom na ukupni doprinos EU čitavog FP.

3.2 NAČELO SUFINANCIRANJA KOJE SE PRIMJENJUJE NA PROGRAM

Doprinos Europske unije, koji predstavlja 90% ukupnog proračuna dodijeljenog ovom programu, izračunava se u odnosu na **prihvatljive troškove**, koji se temelje na **ukupnim troškovima**. Sufinanciranje osigurava konzorcij koji se prijavljuje za financiranje.

Zbog njegovog horizontalnog karaktera nije moguće tražiti nacionalno sufinanciranje za ovaj Program.

U slučaju bespovratnih sredstava financirani konzorcij mora doprinijeti s minimalno 10 % prihvatljivih troškova projekta.

4. PROVEDBA

4.1 NAČINI UPRAVLJANJA I MODALITETI PROVEDBE

Program će provoditi na neizravnoj centraliziranoj osnovi Izvršna agencija za obrazovanje, audio-vizualnu politiku i kulturu sukladno članku 54(2) Uredbe o financiranju.

Izvršna agencija za obrazovanje, audio-vizualnu politiku i kulturu (EACEA) osnovana je Odlukom Komisije 2005/56/EC od 14. siječnja 2005. Svojom odlukom C(2008)5582 usvojenom 9. listopada 2008. Komisija je povjerila Izvršnoj agenciji upravljanje programima Tempus III. i Tempus IV. Prema članku 12 (3) Uredbe Vijeća br. (EC) 58/2003 od 19. prosinca 2002. koja izlaže statut za izvršne agencije kojima će se povjeriti određeni zadaci u upravljanju programima Zajednice¹, svaki program delegiran izvršnoj agenciji mora doprinijeti financiranju administrativnog proračuna agencije.

4.2 OPĆA PRAVILA ZA NABAVU I PROCEDURE ZA DODJELU BESPOVRATNIH SREDSTAVA

Nabava će pratiti odredbe Dijela drugog, Glava IV. Uredbe o financiranju i Dijela drugog, Glava III., Poglavlje 3 njezinih Pravila o provedbi, kao i pravila i procedure za ugovore o uslugama, nabavi i radovima koji se financiraju iz glavnog proračuna Europskih zajednica u svrhe suradnje s trećim zemljama koje je Komisija usvojila 24. svibnja 2007. (C(2007)2034).

Procedure za dodjelu bespovratnih sredstava pratit će odredbe Dijela prvog, Glava VI. Uredbe o financiranju i Dijela prvog, Glava VI. njezinih Pravila o provedbi.

5. PRAĆENJE I PROCJENA

5.1 PRAĆENJE

Komisija može poduzeti sve radnje koje smatra neophodnim za praćenje odnosnog programa.

¹ SL L11, 16.1.2003, str. 1-8.

5.2 PROCJENA

Programi će biti predmet ex ante procjena, kao i privremene i/ili, ex post procjena sukladno člancima 57. i 82. Uredbe o provedbi IPA, s ciljem poboljšanja kvalitete, učinkovitosti i dosljednosti pomoći iz sredstava Europske unije i strategije i provedbe programa.

Rezultati procjena bit će uzeti u obzir u ciklusu programiranja i provedbe.

Komisija također može provoditi strateške procjene.

6. REVIZIJA, FINACIJSKA KONTROLA I MJERE ZA SUZBIJANJE PRIJEVARA

Računi i poslovanje svih strana uključenih u provedbu ovoga programa, kao i ugovori i sporazumi kojima se provodi ovaj program, predmet su, s jedne strane, nadzora i financijske kontrole od strane Komisije (uključujući Europski ured za borbu protiv prijevara), koja može provoditi kontrole po svom nahođenju, bilo sama ili putem vanjskog revizora i, s druge strane, revizija od strane Europskog suda revizora. Ovo uključuje mjere kao što je ex ante verifikacija tendera i ugovaranja koje vrši Izaslanstvo u državama korisnicama.

Kako bi se osigurala učinkovita zaštita financijskih interesa Europske unije, Komisija (uključujući Europski ured za borbu protiv prijevara) može provoditi kontrole na terenu i inspekcije sukladno procedurama predviđenim Uredbom Vijeća (EC, Euratom) 2185/96².

Gore opisane kontrole i revizije primjenjive su na sve ugovarače, podugovarače i korisnike bespovratnih sredstava koji primaju novčanu pomoć Europske unije.

7. NEZNATNA PRERASPODJELA SREDSTAVA

Nacionalni dužnosnik za ovjeravanje (AOD), ili nacionalni dužnosnik za ovjeravanje poddelegiranjem (AOSD), sukladno delegiranju ovlasti koje mu povjeri AOD, sukladno načelima propisnog financijskog upravljanja, može izvršiti neznatne preraspodjele sredstava bez potrebe za mijenjanjem odluke o financiranju. U ovome kontekstu, kumulativne preraspodjele koje ne prelaze 20% ukupnog iznosa alociranog za program, ovisno o limitu od 4 milijuna EUR, neće se smatrati znatnim, pod uvjetom da one ne utječu na prirodu i ciljeve programa. Odbor IPA bit će obaviješten o gornjoj preraspodjeli sredstava.

8. OGRANIČENE PROMJENE

Ograničene promjene u provedbi ovoga programa koje utječu na elemente navedene u članku 90. Pravila o provedbi za Uredbu o financiranju, koja su indikativne prirode³, može izvršiti ovlašten dužnosnik za ovjeravanje delegiranjem (AOD), ili ovlašten dužnosnik za ovjeravanje poddelegiranjem (AOSD), sukladno delegaciji ovlasti koje na njega prenosi AOD, sukladno načelima propisnog financijskog upravljanja bez potrebe za izmijenjenom i dopunjenom odlukom o financiranju.

² OJ L 292; 15.11.1996; str. 2

³ Ovi najvažniji elementi indikativne prirode su, za bespovratna sredstva, indikativni iznos poziva za prijedloge i, za nabavu, indikativni broj i vrsta predviđenih ugovora i indikativni vremenski okvir za pokretanje procedura nabave.

